

สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ

๑๒๐ หมู่ ๓ ชั้น ๒-๔ อาคารรวมหน่วยงานราชการ “ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐” ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร รหัสไปรษณีย์ ๑๐๒๑๐

ที่ สปสข. ๑๘.๗/ว.๐๐๑๔

๒๐ ธันวาคม ๒๕๕๓

เรื่อง ขอยกเลิกแนวทางการเบิกจ่ายยาต้านไวรัส เพื่อป้องกันการถ่ายทอดเชื้อ เอชไอวี จากแม่สู่ลูก ฉบับเดิม และขอแจ้งแนวทางการเบิกจ่ายยาต้านไวรัสเอชไอวีใหม่

เรียน ผู้อำนวยการสำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ สาขาเขตพื้นที่(ทุกสาขาเขต)

อ้างอิง หนังสือที่ สปสข. ๑๘.๗/ว.๐๐๑๐ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๓

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. แนวทางการเบิกจ่ายยาต้านไวรัส สำหรับเพื่อการรักษา และเพื่อป้องกันการถ่ายทอดเชื้อ เอชไอวี จากแม่สู่ลูก

ตามที่กองทุนเพื่อการบริการผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ป่วยวัณโรค ได้แจ้งแนวทางการเบิกจ่ายยาต้านไวรัส เพื่อป้องกันการถ่ายทอดเชื้อ เอชไอวี จากแม่สู่ลูก ตามหนังสือที่อ้างถึงนั้น

เนื่องจากในปัจจุบัน กองทุนเพื่อการบริการผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ป่วยวัณโรค สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ และองค์การเภสัชกรรม ได้พัฒนาระบบการกระจายยาต้านไวรัสเอชไอวี version 3 แล้วเสร็จเมื่อวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๕๓ ซึ่งระบบที่พัฒนาขึ้นใหม่สามารถที่จะรองรับการขอสำรองเริ่มต้น และการปรับเพิ่ม-ลดของการสำรองยาในคลังของหน่วยบริการตามจำนวนของผู้ป่วย กองทุนฯจึงขอแจ้งยกเลิกแนวทางการเบิกจ่ายยาต้านไวรัส เพื่อป้องกันการถ่ายทอดเชื้อ เอชไอวี จากแม่สู่ลูก ตามหนังสือที่ สปสข. ๑๘.๗/ว.๐๐๑๐ ลงวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๕๓ และขอให้ใช้แนวทางการเบิกจ่ายยาต้านไวรัสเอชไอวีที่แนบมาพร้อมหนังสือฉบับนี้แทน

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และดำเนินการแจ้งหน่วยบริการต่อไปจักเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

(นายแพทย์สรกิจ ภาคีชีพ)

ผู้จัดการกองทุนเพื่อการบริการผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ป่วยวัณโรค

กองทุนเพื่อการบริการผู้ติดเชื้อเอชไอวี ผู้ป่วยเอดส์ และผู้ป่วยวัณโรค

ผู้ประสานงาน : ภก.ยุทธพงษ์ เจริญสวัสดิ์

โทรศัพท์ ๐-๒๑๔๑-๔๑๘๙,๐๘ ๔๓๘๗ ๘๐๕๑

e-mail : yutthapong.c@nhso.go.th

แนวทางการเบิกจ่ายยาต้านไวรัส สำหรับเพื่อการรักษา และเพื่อป้องกันการถ่ายทอดเชื้อ เอชไอวี จากแม่สู่ลูก

การเบิกยาจากระบบ VMI และการบันทึกการใช้จ่ายจากโปรแกรม NAP จะรวมอยู่ในโครงการ ARV ปกติ

การขอสำรองยาเริ่มต้น

1. การขอสำรองยาเริ่มต้นจะใช้สำหรับหน่วยบริการที่ยังไม่เคยเบิกยารายการนั้นๆ ซึ่งจะไม่มีรายการยาในหน้าจอ FM3 ของระบบ VMI (ส่วนหน่วยบริการที่มีรายการยาในหน้าจอ FM3 อยู่แล้วไม่สามารถขอสำรองยาเริ่มต้นได้)
2. การขอสำรองยาเริ่มต้น ทำได้โดยเข้าระบบ VMI เลือกรายการปรับ FM3 จากนั้นเลือกรายการยาที่ต้องการขอสำรอง เริ่มต้น
3. ใส่ประมาณการใช้ต่อเดือน (รพ.ปรับใหม่) และระบุจำนวนวันของ Maxlimit (Days)
4. คลิปุ่ม ยืนยัน
5. บันทึก Inventory เพื่อเบิกยาได้ทันที ยาที่ขอสำรอง จะถูกจัดส่งรวมไปกับยาอื่น ๆ ที่เบิกในครั้งนี้
6. สปสช. ได้ยกเลิกช่องทางการส่งเอกสารขอเบิกยากรณีพิเศษ เพื่อขอสำรองเริ่มต้นสำหรับโครงการป้องกันการติดเชื้อจากแม่สู่ลูกตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2553 เป็นต้นไป สำหรับโทรสารขอสำรองยาเริ่มต้น ที่ส่งหลังจากวันที่ 1 ธันวาคม 2553 สปสช.จะไม่ดำเนินการจัดส่งยาให้ เนื่องจากทางโรงพยาบาลสามารถขอสำรองเริ่มต้นจากระบบ VMI ได้ตามข้อที่ 2 ที่ได้กล่าวมาข้างต้น

การบันทึกข้อมูลการใช้จ่ายเมื่อมีการจ่ายยาให้กับผู้รับบริการ

7. เมื่อหน่วยบริการ จ่ายยาให้กับผู้รับบริการให้ทำการบันทึกข้อมูลการให้บริการรวมทั้งการจ่ายยา ในระบบ NAP ภายในระยะเวลา 3 เดือน หากเกินกำหนดนี้ ข้อมูลการใช้จ่ายที่บันทึกจะไม่ถูกจัดส่งกลับคืนเป็นยาให้กับหน่วยบริการ
8. การบันทึกข้อมูลระหว่างผู้ป่วยทั่วไปกับการให้บริการหญิงตั้งครรภ์ ให้บันทึกในเมนูดังนี้
  - ผู้ป่วยทั่วไป บันทึกข้อมูลการให้บริการในเมนู การรักษาและติดตามผล
  - หญิงตั้งครรภ์เพื่อป้องกันการติดเชื้อจากแม่สู่ลูก บันทึกข้อมูลในเมนู การป้องกันการติดเชื้อจากแม่สู่ลูก → บันทึกการจ่ายยาต้านไวรัสเอ็ดส์

การส่งข้อมูลการใช้จ่ายระหว่างโปรแกรม NAP และระบบ VMI ขององค์การเภสัชกรรม

9. ข้อมูลการใช้จ่ายจากโปรแกรม NAP ทั้งยาสำหรับผู้ป่วยทั่วไป และยาจากโครงการPMTCT จะถูกนำมารวมกันและส่งไปให้องค์การเภสัชกรรมทุกวันในเวลา 24.00 น. ดังนั้นหน่วยบริการสามารถตรวจสอบการบันทึกข้อมูลการใช้จ่ายได้ในวันถัดไป
10. หน่วยบริการสามารถตรวจสอบการบันทึกข้อมูลการจ่ายยาในโปรแกรม NAP ได้ โดยการเข้าสู่ระบบ VMI เลือก รายการบันทึก Inventory จากนั้นตรวจสอบที่ช่อง NAP จ่าย ซึ่งเป็นจะแสดงจำนวนยาที่ส่งเข้ามาจากระบบ NAP
11. ช่อง NAPจ่าย จะเป็นยอดสะสมจากโปรแกรม NAP ที่ส่งให้ระบบ VMI นับตั้งแต่เบิกยาจากระบบ VMI ครั้งที่แล้วจนถึงปัจจุบัน เช่นหากวันที่ 1 บันทึกข้อมูลการใช้จ่าย EFV600 จำนวน 3 ขวด ช่อง NAPจ่าย จะแสดงจำนวน 3 ขวด หากวันที่ 5 บันทึกข้อมูลการใช้จ่าย EFV600 เพิ่มอีกจำนวน 4 ขวด ช่อง NAPจ่าย จะแสดงจำนวนทั้งหมด 7 ขวด

การคำนวณจำนวนยาที่ต้องจัดส่ง (Ship_Qty) ให้กับหน่วยบริการ

12. เนื่องจากการจัดส่งยาให้หน่วยบริการตามจำนวนที่บันทึกข้อมูลในระบบ NAP (ARV VMI Version 2 เริ่มใช้ตั้งแต่ วันที่ 5 สิงหาคม 2553) ไม่สามารถจัดส่งยาสำรองให้กับหน่วยบริการเพิ่มหรือลด เนื่องจากการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของผู้ป่วยได้ ดังนั้นจึงได้มีการพัฒนาระบบ ARV VMI Version 3 ซึ่งแล้วเสร็จในวันที่ 1 ธ.ค. 2553 โดย
ยอดจัดส่งยา (Ship_Qty) = NAPจ่าย + ยอดสำรองยาที่เพิ่มขึ้น/ลดลง + ยอดทดจากการเบิกครั้งก่อน
13. ยอดสำรองยาที่เพิ่มขึ้น/ลดลง จะคิดจากจำนวนผู้ป่วยหรือจำนวนเดือนในการสำรองยาที่เพิ่มขึ้นหรือลดลง (ดูตัวอย่างการคำนวณในภาคผนวก 1)
14. ยอดทดจากการเบิกครั้งก่อน หมายถึง จำนวน Ship QTY ที่ติดลบจากการเบิกครั้งก่อน เพื่อนำมาหักออกจากยอดส่งครั้งนี้

การจัดส่งยาให้หน่วยบริการ

15. เมื่อทางหน่วยบริการต้องการให้องค์การเภสัชกรรมจัดส่งยา ให้เข้าโปรแกรมระบบ VMI สำหรับยา ARV ขององค์การเภสัชกรรม ทำการบันทึก Inventory แล้ว post Inventory เพื่อให้องค์การฯจัดส่งยา
16. องค์การเภสัชกรรมจัดส่งยาให้กับทางโรงพยาบาลภายในเวลา 7 วัน โดยยาจากโครงการ PMTCT จะถูกส่งรวมไปพร้อมกับยา ARV เพื่อการรักษา
17. ยอด NAPจ่าย จะถูกปรับเป็น ศูนย์ เพื่อรอรับการบันทึกข้อมูลจากระบบ NAP ในรอบต่อไป

การคำนวณยอดยาคงคลังของหน่วยบริการ

18. จำนวนยาสำรองของหน่วยบริการจะสามารถคำนวณได้จากผลรวมของจำนวนยาใน 3 ส่วนคือ
  - ปริมาณยาคงคลังจริง ณ หน่วยบริการ (A)
  - จำนวนยาที่จ่ายไปแล้วแต่ยังไม่ได้บันทึกข้อมูลในระบบ NAP (B)
  - จำนวนยาที่รอการจัดส่งในระบบ VMI (ช่องShip_Qty) (C)ซึ่งจำนวนยาสำรองของหน่วยบริการจะเท่ากับ A + B + C (ไม่ใช่ A อย่างเดียว)

ภาคผนวก 1

ตัวอย่างการคำนวณจำนวนยาที่จะจัดส่งให้กับหน่วยบริการ (Ship_Qty) ของระบบ ARV VMI Version 3

ตัวอย่างที่ 1 การเพิ่มจำนวนผู้ป่วย

ณ เดือนกรกฎาคม หน่วยบริการมีผู้ป่วยจำนวน 10 คน และมีการขอสำรองยาไว้จำนวน 3 เดือน หน่วยบริการจะมียาสำรองไว้จำนวน 30 ขวด ในเดือนสิงหาคม หน่วยบริการมีผู้ป่วยเพิ่มขึ้น เป็น 15 คน และได้บันทึกข้อมูลการใช้ยาให้กับผู้ป่วย (NAP Data) จำนวน 19 ขวด หน่วยบริการจะมียาเหลือ 11 ขวด การคำนวณปริมาณยาที่จะจ่ายคืนให้กับทางหน่วยบริการ (Ship Qty) จะเท่ากับ

$$\begin{aligned}\text{Ship Qty} &= \text{NAP Data} + \text{Stock Change} + \text{ยอดทดจากการเบิกครั้งก่อน (กรณีติดลบ)} \\ \text{NAP Data} &= 19 \\ \text{Stock Change} &= \text{ปริมาณยาสำรองใหม่} - \text{ปริมาณยาสำรองเดิม} \\ &= (\text{จำนวนผู้ป่วยใหม่} \times \text{จำนวนเดือนที่ต้องการสำรองใหม่}) - (\text{จำนวนผู้ป่วยเดิม} \times \\ &\quad \text{จำนวนเดือนที่ต้องการสำรองเดิม}) \\ &= (15 \times 3) - (10 \times 3) \\ &= 15 \\ \text{Ship Qty} &= 19 + 15 \\ &= 34 \text{ ขวด}\end{aligned}$$

เมื่อหน่วยบริการนำยาที่ได้รับ (34 ขวด) ไปรวมกับยาที่เหลือ (11 ขวด) หน่วยบริการจะมียาสำรองเท่ากับ 45 ขวด ซึ่งจะเท่ากับการสำรองยาจำนวน 3 เดือน สำหรับผู้ป่วย 15 คน

ตัวอย่างที่ 2 การลดจำนวนผู้ป่วย

แบบที่ 1 จำนวนยาที่บันทึกในระบบ NAP (NAPจ่าย) มากกว่าจำนวนยาสำรองที่ลดลง

ณ เดือนกรกฎาคม หน่วยบริการมีผู้ป่วยจำนวน 20 คน และมีการขอสำรองยาไว้จำนวน 2 เดือน หน่วยบริการจะมียาสำรองไว้จำนวน 40 ขวด ในเดือนสิงหาคม หน่วยบริการมีผู้ป่วยลดลงเหลือ เป็น 15 คน และได้บันทึกข้อมูลการใช้ยาให้กับผู้ป่วย (NAP Data) จำนวน 17 ขวด หน่วยบริการจะมียาเหลือ 23 ขวด การคำนวณปริมาณยาที่จะจ่ายคืนให้กับทางหน่วยบริการ (Ship Qty) จะเท่ากับ

$$\begin{aligned}\text{Ship Qty} &= \text{NAP Data} + \text{Stock Change} + \text{ยอดทดจากการเบิกครั้งก่อน (กรณีติดลบ)} \\ \text{NAP Data} &= 17 \\ \text{Stock Change} &= \text{ปริมาณยาสำรองใหม่} - \text{ปริมาณยาสำรองเดิม} \\ &= (\text{จำนวนผู้ป่วยใหม่} \times \text{จำนวนเดือนที่ต้องการสำรองใหม่}) - (\text{จำนวนผู้ป่วยเดิม} \times \\ &\quad \text{จำนวนเดือนที่ต้องการสำรองเดิม}) \\ &= (15 \times 2) - (20 \times 2) \\ &= -10 \\ \text{Ship Qty} &= 17 + (-10) \\ &= 7 \text{ ขวด}\end{aligned}$$

เมื่อหน่วยบริการนำยาที่ได้รับ (7 ขวด) ไปรวมกับยาที่เหลือ (23 ขวด) หน่วยบริการจะมียาสำรองเท่ากับ 30 ขวด ซึ่งจะเท่ากับการสำรองยาจำนวน 2 เดือน สำหรับผู้ป่วย 15 คน

ตัวอย่างที่ 2 การลดจำนวนผู้ป่วย

แบบที่ 2 จำนวนยาที่บันทึกในระบบ NAP (NAPจ่าย) น้อยกว่าจำนวนยาสำรองที่ลดลง

ณ เดือนกรกฎาคม หน่วยบริการมีผู้ป่วยจำนวน 20 คน และมีการขอสำรองยาไว้จำนวน 2 เดือน หน่วยบริการจะมียาสำรองไว้จำนวน 40 ขวด ในเดือนสิงหาคม หน่วยบริการมีผู้ป่วยลดลงเหลือ เป็น 15 คน และได้บันทึกข้อมูลการใช้จ่ายให้กับผู้ป่วย (NAP Data) จำนวน 7 ขวด หน่วยบริการจะมียาเหลือ 33 ขวด การคำนวณปริมาณยาที่จะจ่ายคืนให้กับทางหน่วยบริการ (Ship Qty) จะเท่ากับ

$$\text{Ship Qty} = \text{NAP Data} + \text{Stock Change} + \text{ยอดทดจากการเบิกครั้งก่อน (กรณีติดลบ)}$$

$$\text{NAP Data} = 7$$

$$\begin{aligned}\text{Stock Change} &= \text{ปริมาณยาสำรองใหม่} - \text{ปริมาณยาสำรองเดิม} \\ &= (\text{จำนวนผู้ป่วยใหม่} \times \text{จำนวนเดือนที่ต้องการสำรองใหม่}) - (\text{จำนวนผู้ป่วยเดิม} \times \text{จำนวนเดือนที่ต้องการสำรองเดิม}) \\ &= (15 \times 2) - (20 \times 2) \\ &= -10\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{Ship Qty} &= 7 + (-10) \\ &= -3 \text{ ขวด}\end{aligned}$$

องค์การเภสัชกรรมจะไม่ส่งยาให้ในครั้งนี้ และจะนำยอด Ship_Qty ที่ติดลบจำนวน 3 ขวด ไปเป็นยอดทดจากการเบิกครั้งนี้ เพื่อนำไปลบออกจากการจัดส่งยาในครั้งต่อไป

ตัวอย่างที่ 3 การลดจำนวนเดือนที่ต้องการสำรอง

แบบที่ 1 จำนวนยาที่บันทึกในระบบ NAP (NAPจ่าย) มากกว่าจำนวนยาสำรองที่ลดลง

ณ เดือนกรกฎาคม หน่วยบริการมีผู้ป่วยจำนวน 10 คน และมีการขอสำรองยาไว้จำนวน 3 เดือน หน่วยบริการจะมียาสำรองไว้จำนวน 30 ขวด ในเดือนสิงหาคม หน่วยบริการต้องการลดจำนวนเดือนที่จะสำรองลงเหลือ 2 เดือน (20 ขวด) และได้บันทึกข้อมูลการใช้จ่ายให้กับผู้ป่วย (NAP Data) จำนวน 19 ขวด หน่วยบริการจะมียาเหลือ 11 ขวด การคำนวณปริมาณยาที่จะจ่ายคืนให้กับทางหน่วยบริการ (Ship Qty) จะเท่ากับ

$$\text{Ship Qty} = \text{NAP Data} + \text{Stock Change} + \text{ยอดทดจากการเบิกครั้งก่อน (กรณีติดลบ)}$$

$$\text{NAP Data} = 19$$

$$\begin{aligned}\text{Stock Change} &= \text{ปริมาณยาสำรองใหม่} - \text{ปริมาณยาสำรองเดิม} \\ &= (\text{จำนวนผู้ป่วยใหม่} \times \text{จำนวนเดือนที่ต้องการสำรองใหม่}) - (\text{จำนวนผู้ป่วยเดิม} \times \text{จำนวนเดือนที่ต้องการสำรองเดิม}) \\ &= (10 \times 2) - (10 \times 3) \\ &= -10\end{aligned}$$

$$\begin{aligned}\text{Ship Qty} &= 19 + (-10) \\ &= 9 \text{ ขวด}\end{aligned}$$

เมื่อหน่วยบริการนำยาที่ได้รับ (9 ขวด) ไปรวมกับยาที่เหลือ (11 ขวด) หน่วยบริการจะมียาสำรองเท่ากับ 20 ขวด ซึ่งจะเท่ากับการสำรองยาจำนวน 2 เดือน สำหรับผู้ป่วย 10 คน

ตัวอย่างที่ 3 การลดจำนวนเดือนที่ต้องการสำรอง

แบบที่ 2 จำนวนยาที่บันทึกในระบบ NAP (NAPจ่าย) น้อยกว่าจำนวนยาสำรองที่ลดลง

ณ เดือนกรกฎาคม หน่วยบริการมีผู้ป่วยจำนวน 10 คน และมีการขอสำรองยาไว้จำนวน 3 เดือน หน่วยบริการจะมียาสำรองไว้จำนวน 30 ขวด ในเดือนสิงหาคม หน่วยบริการต้องการลดจำนวนเดือนที่จะสำรองลงเหลือ 2 เดือน (20 ขวด) และได้บันทึกข้อมูลการใช้ยาให้กับผู้ป่วย (NAP Data) จำนวน 9 ขวด หน่วยบริการจะมียาเหลือ 11 ขวด การคำนวณปริมาณยาที่จะจ่ายคืนให้กับทางหน่วยบริการ (Ship Qty) จะเท่ากับ

$$\text{Ship Qty} = \text{NAP Data} + \text{Stock Change} + \text{ยอดทดจากการเบิกครั้งก่อน (กรณีติดลบ)}$$

$$\text{NAP Data} = 9$$

$$\begin{aligned} \text{Stock Change} &= \text{ปริมาณยาสำรองใหม่} - \text{ปริมาณยาสำรองเดิม} \\ &= (\text{จำนวนผู้ป่วยใหม่} \times \text{จำนวนเดือนที่ต้องการสำรองใหม่}) - (\text{จำนวนผู้ป่วยเดิม} \times \text{จำนวนเดือนที่ต้องการสำรองเดิม}) \\ &= (10 \times 2) - (10 \times 3) \\ &= -10 \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} \text{Ship Qty} &= 9 + (-10) \\ &= -1 \text{ ขวด} \end{aligned}$$

องค์การเภสัชกรรมจะไม่ส่งยาให้ในครั้งนี้ และจะนำยอด Ship_Qty ที่ติดลบจำนวน 1 ขวด ไปเป็นยอดทดจากการเบิกครั้งนี้ เพื่อนำไปลบออกจากการจัดส่งยาในครั้งต่อไป